

Medieregionene i Norge

I den endrede medieeierskapsloven opprettholdes regulering av medieeierskap på nasjonalt og regionalt plan mens lokal regulering oppheves (jf. § 9 første ledd). Når det gjelder regional regulering, innføres et nytt system med terskelverdier og medieregioner (jf. § 11). Etter bestemmelsen foreligger en betydelig eierstilling ved kontroll med en andel på 60 prosent eller mer av det samlede dagsopplaget av region- og lokalaviser i en medieregion. Kongen fastsetter medieregionene i forskrift. Dette notatet inneholder et forslag til medieregioner, en oversikt over relevante momenter for regioninndelingen samt en angivelse av grunnprinsippene for utregning av regionale markedsandeler.

Medieeierskapsloven § 11 lyder som følger:

Regionale eierskapsbegrensninger

Betydelig eierstilling i mediemarkedet regionalt anses normalt å foreligge ved kontroll med en andel på 60 prosent eller mer av det samlede dagsopplaget av region- og lokalaviser i en medieregion.

Kongen fastsetter medieregionene i forskrift.

Inndelingen i medieregioner har kun betydning ved vurderinger av erverv av aviser. Den har således ingen administrative, økonomiske eller øvrige konsekvenser for den enkelte kommune.

Kriteriene for regioninndelingen

På bakgrunn av ordlyden i medieeierskapsloven § 11 har en lagt en rekke kriterier til grunn for regioninndelingen. Det er videre lagt vekt på komitéflertallets uttalelser i Innst. O. nr 13 (2004-2005) s. 17 om at regionene må være vesentlig større enn dagens fylker og at definisjonene av regionene må ta hensyn til regionens økonomiske bærekraft for mediemangfold og ikke virke konkurransevridende regionene imellom eller mellom regionale og nasjonale medier.

Inndeling av medieregioner tar utgangspunkt i de regionale strukturene i det eksisterende dagspressemarkedet. Utgangspunktet er et utvidet regionavisbegrep, hvor også større lokalaviser med spredning over større områder (minst fem kommuner) bidrar til å definere regioner. I de fleste tilfellene er kommunene blitt plassert i de forskjellige medieregioner på bakgrunn av hvilken avis som har størst husstandsdekning i kommunen.

Det er videre lagt til grunn at ingen kommune skal tilhøre mer enn én region og at alle kommuner skal tilhøre en region. Medieregionene skal også ha sammenhengende grenser, noe som utelukker ”enklaver” av en medieregion midt inne i en annen medieregion. Inndelingen har også i størst mulig grad tatt hensyn til at mange kommuner er del av større lokalområder som ikke uten videre bør brytes opp, eksempelvis gjelder dette for hadelandskommunene.

Som et hovedprinsipp er grensene blitt trukket der det er funnet tydelige brudd i avisopplutningen fra én kommune til en annen. Inndelingen tar også hensyn til alminnelige måter å inndele Norge på, slik som fylker og landsdeler. Disse stemmer i de fleste tilfellene godt overens med grensene man finner for avisopplutning, og er i tillegg et moment som også kan trekkes inn i vurderingen i tvilstilfeller.

I grenseområdene mellom regionene vil det imidlertid kunne oppstå tvilstilfeller. I slike tilfeller vil det være rimelig å trekke inn også andre hensyn. Her er relevante momenter den helhetlige mediemarkedssituasjon i kommunen og det større omkringliggende lokalområdet og spørsmålet om medienes redaksjonelle dekning. Eksempelet Odda illustrerer dette prinsippet. Odda vil kunne plasseres i Sørvestlandet siden Haugesunds Avis har større oppslutning enn Bergens Tidende, men siden lokalavisen Hardanger Folkeblad har størst oppslutning i kommunen og stor oppslutning i mange av de omkringliggende kommuner, taler dette for å plassere kommunen i medieregion Vestlandet. Videre vil det være rimelig å se hardangerområdet under ett. Etter en helhetsvurdering er derfor Odda en del av medieregionen Vestlandet. I slike tilfeller vil altså oppslutningen til en lokalavis være et viktig moment i vurderingen av hvilken medieregion kommunen skal tilhøre. Dette vil i utgangspunktet bare gjelde i de vanskeligste grensetilfellene. Tilsvarende vurdering er gjort for Sirdal, som har tilfalt Sørlandet. Det har også vært et tilleggsmoment for at Oppegård skulle tilfalle Østviken, selv om dette allerede fulgte av hovedprinsippet i og med at Østlandets Blad er noe større enn Aftenposten i kommunen. Liknende situasjoner forekommer i et begrenset antall utover landet.

Aftenposten reiser spesielle problemstillinger knyttet til definisjonen av Stor-Oslo fordi avisen har stor oppslutning i de omkringliggende kommuner uten å være største avis. Særlig tydelig blir dette i kommunene Nesodden, Frogn og Nittedal hvor største avis er en lokalavis som dekker mindre enn fem kommuner. I dette tilfellet har departementet i tillegg til de øvrige momenter også trukket inn i hvilken grad disse kommunene faktisk kan sies å ha en orientering mot Oslo (kommunikasjonsmessig, næringsmessig etc). Nesodden vil etter en slik vurdering måtte sies å tilhøre Stor-Oslo, mens Frogn i mindre grad er rettet mot Oslo og har også et større kommunesentrum, nemlig Drøbak. Nittedal har i så måte større likhetstrekk med Nesodden enn Frogn. Nittedal blir etter dette en del av Stor-Oslo, mens Frogn tilhører Østviken.

Den regioninndelingen departementet fant mest hensiktsmessig, deler landet inn i ti medieregioner:

- **Nord-Norge** **461 000 innbyggere**
- **Trøndelag** **400 000 innbyggere**
- **Nordvestlandet** **246 000 innbyggere**
- **Vestlandet** **506 000 innbyggere**
- **Sørvestlandet** **405 000 innbyggere**
- **Sørlandet** **262 000 innbyggere**
- **Vestviken** **625 000 innbyggere**
- **Stor-Oslo** **705 000 innbyggere**
- **Østviken** **550 000 innbyggere**
- **Innlandet** **372 000 innbyggere**

Grunnlag for beregningen

Medieeierskapsloven § 11 fastsetter at en betydelig eierstilling på regionalt plan oppstår ved kontroll med en andel på 60 prosent eller mer av det samlede dagsopplaget for region- og lokalaviser i en medieregion. I det følgende vil prinsippene for utregning av de regionale markedsandeler presenteres.

Hvilke aviser trekkes inn i beregningen?

Utgangspunktet er publikasjoner som hører inn under det alminnelige dagspressebegrepet. NOU 1995:3 "Mangfold i media" beskriver dagspresse som publikasjoner som utgis regelmessig og minst en gang i uken og som inneholder allment nyhets- og aktualitetsstoff. Utgivelsestakten må ikke være mindre enn 48 ganger i året.¹ Denne utgivelsestakten er også et vilkår for å kunne få pressestøtte. I tillegg skal avisen ha ansvarlig redaktør med status etter bestemmelsene i Redaktørplakaten, for øvrig i tråd med MBLs vedtekter. I tillegg kan det tas hensyn til hvordan det er naturlig å klassifisere publikasjonen, herunder momenter som stofftilfang, layout etc. En slik forståelse av aviser må også regnes som godt innarbeidet i praktiseringen av eierskapsregulering for dagspressen. I det alt vesentlige slutter også presseforskeren Sigurd Høst ved Institutt for Journalistikk seg til denne forståelsen av avisbegrepet.

Det er bare aviser med utgiversted i regionen som skal trekkes inn ved beregningen av markedsandeler. Bakgrunnen for dette prinsippet er at det først og fremst vil være i aviser som utkommer i regionen som har noen funksjon som informasjonskilde om regionale forhold. Det vises i denne sammenheng til uttalelser i forarbeidene, jf. Ot. prp. nr. 81 (2003-2004) s. 21. En slik løsning vil dessuten sikre at regelverket blir entydig og enkelt å praktisere. Dette betyr at en avis ikke trekkes med i beregningen i mer enn én region. Tidens Krav skal derfor ikke trekkes inn ved beregning av markedsandeler i Trøndelag, mens Aftenposten kun skal trekkes inn ved beregningen i Stor-Oslo - selv om avisene også har spredning til områder utenfor sin region. I tilfellet Aftenposten har også andre momenter talt for at avisen kun skal trekkes inn i beregninger for Stor-Oslo. Dette er nærmere omtalt i presentasjonen av medieregionen Stor-Oslo nedenfor.

Videre vil VG og Dagbladet og andre aviser som i utgangspunktet *ikke* henvender seg til et klart definert dekningsområde, ikke omfattes ved beregningen av regionale markedsandeler. Dette gjelder aviser som Dagens Næringsliv, Vårt Land, Nationen, Finansavisen, Søndag Søndag, Fiskaren, Fiskeribladet, Morgenbladet, Dagen, Klassekampen, Dag og Tid, Ny Tid, Magazinet og Norge i Dag.

Mesteparten av opplaget til Fiskaren går til kommuner spredt over hele landet. Bergen, Tromsø, Ålesund, Oslo, Karmøy er de stedene med størst andel av opplaget. I tillegg går en stor andel av opplaget ut av landet. I det alt vesentlige gjelder dette også for Fiskeribladet selv om denne har en noe sterkere tilhørighet til medieregionen Nord-Norge. Disse avisene henvender seg hovedsakelig til utvalgte grupper, fortrinnsvis til folk i kystnæringen, i motsetning til andre lokale og regionale aviser som i større grad tar opp allment stoff. Særlig Fiskeribladet inneholder så mye stoff av ren bransjeteknisk karakter at den er på grensen til ikke å falle inn under avisbegrepet. Fiskeribladet kan derfor i mindre grad sies å bringe allmenne nyheter fra regionen beregnet på den vanlige leser.

Hvilket opplag trekkes inn i beregningen?

Beregningen av opplag tar utgangspunkt i tallene fra Mediebedriftenes Landsforbund (MBL) og Landslaget for Lokalaviser (LLA), henholdsvis Aviskatalogen og Nærpresseskatolog. For aviser som ikke er medlem i noen av disse organisasjonene innhentes tallene direkte fra den enkelte avis. Dette gjelder de fleste gratisaviser i tillegg til noen få lokalaviser.

¹ Gratisaviser som kommer ut 46-47 ganger i året og ellers fyller dagspressekriteriene er etter konkrete vurderinger også regnet med.

Den andelen av opplaget som går til lesere utenfor regionen, holdes utenfor beregningen. Dette betyr at Adresseavisens salg og abonnement i Stor-Oslo ikke regnes med i beregningen av markedsandeler i Trøndelag. Det samlede opplaget for alle regionene blir således mindre enn det samlede nasjonale opplaget. Dette er uproblematisk fordi hver region behandles for seg. Nasjonalt blir hele opplaget til avisene regnet med.

MBL har tall som bryter ned opplaget på den enkelte kommune. For aviser som er medlem i MBL er det derfor uproblematisk å beregne opplagstall i de forskjellige medieregioner. LLA opererer derimot kun med totalopplag. Dette gjør det vanskeligere å beregne hvor stor andel av opplaget som selges og abonneres i den enkelte region. Disse avisene er imidlertid av en mindre størrelse og har en gjennomgående ”superlokal” redaksjonell dekning. Foreløpige anslag av mindre aviser som er medlem i MBL viser at andelen av opplaget utenfor regionen hos disse avisene typisk ligger mellom fem og ti prosent, selv om det finnes avvik i begge retninger. Det foreslås derfor å trekke fra ti prosent av totalopplaget til aviser som utelukkende er medlem i LLA. Ettersom avisene som er medlem i LLA gjennomgående er svært små er disse opplagsmarginene av mindre betydning.

Hvordan fordeles opplaget på eierne?

I samsvar med medieeierskapslovens hovedsystem og etablert praksis fordeles avisenes opplag slik:

- Eiere som har 50 prosent eierandel eller mer, får tillagt hele avisens opplag. De andre eierne vil da ikke få tillagt noe av avisens opplag.
- I de tilfeller hvor ingen eier har 50 prosent eierandel, er utgangspunktet at avisopplaget bli fordelt på eierne i samsvar med deres eierandel.
- Dersom to likeverdige eiere har 50 prosent eierandel hver, vil opplaget deles likt.
- For gratisaviser gjelder en spesialregel om at gratisavisenes opplag divideres med tre når opplaget skal fordeles på eierne.

I særlige tilfeller vil en eier som har mindre enn 50 prosent eierandel kunne bli tillagt hele avisens opplag dersom tilsynet etter en konkret vurdering finner at eieren har kontroll i avisen. Den øvrige aksjesitsen vil være et viktig moment i denne skjønsmessige vurderingen.²

Den prosentandelen av opplaget som står i tabellene i dette notatet er beregnet med utgangspunkt i prinsippene ovenfor. Dette betyr at eiere som har kontroll i en avis vil stå oppført med 100 prosent i tabellene.

Oversikt over medieregionene

Nedenfor er de forskjellige regionene beskrevet samtidig som de forskjellige aktørenes markedsandeler er gjengitt i tabellene. Tabellene baserer seg på tall fra 2003. LLA-avisenes opplag er fratrukket ti prosent i samsvar med prinsippet som ble presentert ovenfor.³

² Ordlyden i medieeierskapsloven § 11 gir støtte for å benytte et faktisk kontrollbegrep. Etter bestemmelsen er det avgjørende om en eier har ”kontroll med en andel på 60 prosent eller mer”. Dette følger også av Eierskapstilsynet (nå Medietilsynet) sin praksis. Som et eksempel vises det til tilsynets vedtak i saken om Brønnøysund avis.

³ Dette gjelder bare for avisene som utelukkende er medlemmer i LLA. En del aviser har medlemskap både i LLA og MBL. For disse avisene finnes opplagstall brutt ned på den enkelte kommune og da er disse tallene lagt til grunn.

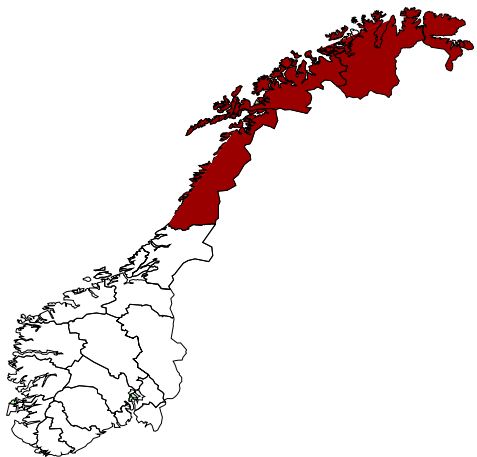
I tabellene er de enkelte avisers og mediekonsernernes markedsandeler stipulert. For enkelte regionaviser med spredt eierskap er det regnet ut markedsandeler for de forskjellige eiernivåene. Når det gjelder Bergens Tidende er det for eksempel både stipulert en markedsandel for Bergens Tidende AS som også er brutt ned på de enkelte eiere i dette tilfellet Orkla og Schibsted.

Det er videre gitt en kort beskrivelse av noen teoretiske følger i de forskjellige medieregionene. Skranker som følger av nasjonale eierskapsgrenser er her ikke tatt i betraktning. Slike skranker kan særlig være aktuelle for Schibsteds anledning til å foreta ytterligere oppkjøp.

Vedlagt følger også en oversikt over hvilke kommuner som inngår i de ulike medieregionene.

Nord-Norge

Regionen Nord-Norge består av Nordland fylke uten Bindal samt hele Troms og Finnmark.

Grensen mellom Nord-Norge og Trøndelag går mellom kommuner der typiske trønderaviser som Adresseavisen og Namdalsavisa har høyest oppslutning, til kommuner der Helgeland Arbeiderblad har høyest oppslutning.

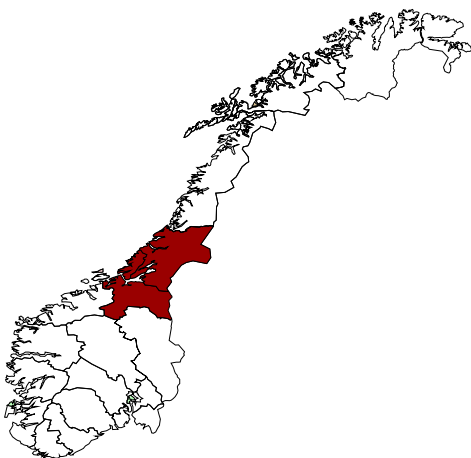
Området har 460 800 innbyggere

	Nord-Norge	A-pressen		Schibsted	
	Opplag i området	%	opplag	%	opplag
Nordlys	28 332	100,0	28 332		0
Avisa Nordland	25 286	100,0	25 286		0
Harstad Tidende	14 034		0	100,0	14 034
Tromsø	10 749		0	100,0	10 749
Rana Blad	10 581	100,0	10 581		0
Bladet Vesterålen	9 879		0		0
Fremover	9 525	100,0	9 525		0
Helgeland Arbeiderblad	9 511	100,0	9 511		0
Finnmark Dagblad	9 168	100,0	9 168		0
Lofotposten	7 808	100,0	7 808		0
Troms Folkeblad	7 514		0	100,0	7 514
Finnmarken	6 846	100,0	6 846		0
Bodø NU	5 933		0		0
Altaposten	5 483		0		0
Helgelands Blad	5 341		0		0
Nye Troms	4 597		0		0
Framtid i Nord	4 533		0	100,0	4 533
Lofot-Tidende	4 269	100,0	4 269		0
Brønnøysunds Avis	3 848		0	100,0	3 848
Saltenposten	3 710		0		0
Sør-Varanger Avis	3 624		0		0
Meløyavisa	2 881		0		0
Vesteraalens Avis	2 313		0		0
Sagat	2 268		0		0
Lokalavisa Nordsalten	2 041		0		0
Andøyposten	1 887		0	28,0	528
Øksnesavisa	1 669		0		0
Østhavet	1 488		0		0
Finnmarksposten	1 228	100,0	1 228		0
Assu	885		0		0
Min Aigi	869	44,5	387		0
Totalt opplag	208 100		112 941		41 206
		Markedsandel	54,27	Markedsandel	19,80

A-pressen kan fortsette å kjøpe lokalaviser med et opplag tilsvarende ca. 12 000. For eksempel kan A-pressen kjøpe en av de største uavhengige avisene som Bladet Vesterålen eller Altaposten. Schibsted som eier av Harstad Tidende Gruppen kan fortsette å kjøpe lokalaviser med et opplag tilsvarende ca. 83 000 i regionen uten å bryte sekstiprosentsgrensen.

Trøndelag

Regionen Trøndelag består av Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag samt kommunene Bindal og Rindal.

Grensene for Trøndelags-regionen faller naturlig med fylkesgrensene.

Unntakene er grensekommunene Bindal i Nordland og Rindal i Møre og Romsdal. I begge kommunene dominerer trønderaviser. Dette er også i tråd med Kommunenes Sentralforbunds forslag til nye regioner.

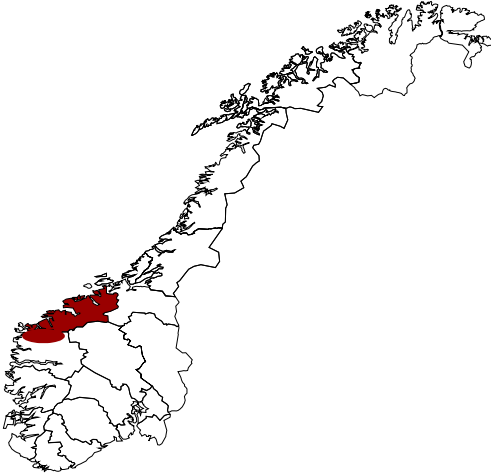
Regionen har 399 700 innbyggere.

	Trøndelag		Adresseavisen		Schibsted		Orkla		A-pressen		Nord-Trøndelag AS	
	Opplag i området	%	opplag	%	opplag	%	opplag	%	opplag	%	opplag	
Adresseavisen	82 296	100,0	82 296	31,9	26 252	17,2	14 155					0
Byavisa	26 000	0,0	0		0		0					0
Trønderavisa	22 837		0		0		0			100,0	22 837	0
Namdalsavisa	12 505		0		0		0		100,0	12 505		0
Fosna-folket	7 154	100,0	7 154		0		0					0
Stjørdalens Blad	6 891		0		0		0		100,0	6 891		0
Sør-Trøndelag	6 661	100,0	6 661	31,9	2 125	17,2	1 146					0
Trønderbladet	5 588	100,0	5 588	31,9	1 783	17,2	961					0
Stjørdals-nytt	5 333		0		0		0					0
Innherreds Folkeblad...	4 601	100,0	4 601		0		0					0
Levanger-Avisa	4 391	43,9	1 928	31,9	615	17,2	332	30,0	1 317			0
Hitra-Frøya	4 276	49,0	2 095	31,9	668	17,2	360					0
Steinkjeravisa	3 685		0		0		0			100,0	3 685	0
Arbeidets Rett	3 447		0		0		0	100,0	3 447			0
Selbyggen	2 943		0		0		0					0
Malvik-Bladet	2 824		0		0		0	100,0	2 824			0
Oppdalingen	2 690		0		0		0	100,0	2 690			0
Ytringen	2 576		0		0		0				100,0	2 576
Fjell-Ljom	2 283		0		0		0	13,9	317			0
Indreøyningen	1 671		0		0		0				100,0	1 671
OPP	1 575		0		0		0					0
Snåsnøingen	1 515		0		0		0					0
Søvesten	1 514		0		0		0					0
Gaula	1 287		0		0		0					0
Frostingen	1 260		0		0		0					0
Meråker-posten	1 111		0		0		0					0
Totalt Opplag	218 914		110 323		31 443		16 954		29 992			30 769
		Markedsandel	50,40	Markedsandel	14,36	Markedsandel	7,74	Markedsandel	13,70	Markedsandel		14,06

Både Schibsted og Orkla kan kjøpe hele Adresseavisen. Adresseavisen kan kjøpe aviser med opplag opp til ca. 21 000 før sekstiprosentsgrensen overskrides. Adresseavisen kan ikke kjøpe Nord-Trøndelag AS (eier av blant annet Trønderavisa AS). Både Schibsted ASA og Orkla ASA kan kjøpe opp hele Nord-Trøndelag AS (eier av Trønderavisa AS), såfremt selskapene ikke kjøper seg videre opp i Adresseavisen.

Nordvestlandet

Møre og Romsdal uten Rindal samt Nordfjord i Sogn og Fjordane utgjør samlet regionen Nordvestlandet.

Samtlige Nordfjordkommuner uten Gloppen danner regionens grense sørover. Her møter regionen et område hvor kommuner dominert av Bergens Tidende tar over.

I nord defineres grensen av fylkesgrensen samt overgangen fra kommuner dominert av Tidens Krav til kommuner dominert av Adresseavisen. Unntaket her er kommunen Rindal som tilhører Møre og Romsdal, men hvor Adresseavisen har klart høyest oppslutning. Rindal inngår derfor ikke i

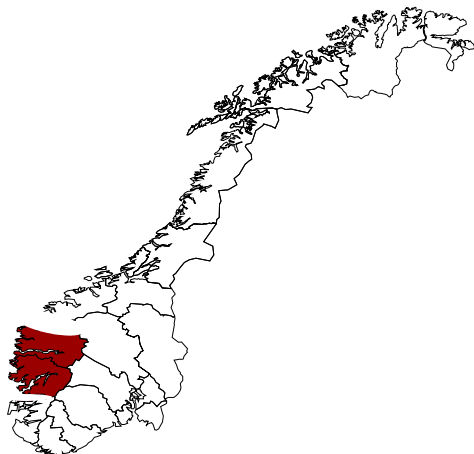
Østover dannes det et klart skille i mediekonsum mot kommunene Lesja og Skjåk i Oppland hvor Gudbrandsdølen Dagingen er klart størst. Regionen har 246 414 innbyggere.

	Nordvestlandet		Orkla		A-pressen
	Opplag i området	%	opplag	%	opplag
Sunnmørsposten	34 737	100,0	34 737		0
Romsdals Budstikke	17 835	100,0	17 835		0
Tidens Krav	14 523		0	100,0	14 523
Nytt i Uka	12 333		0		0
Vestlandsnytt	4 429		0		0
Møre-Nytt	4 389		0		0
Vikebladet Vestposten	4 149	100,0	4 149		0
Fjordenes Tidende	3 602	100,0	3 602		0
Driva	3 478	100,0	3 478		0
Møre	3 426		0		0
Åndalsnes Avis	3 150	100,0	3 150		0
Aura Avis	3 080		0	100,0	3 080
Fjordingen	2 813	100,0	2 813		0
Haramsnytt	2 606		0		0
Bygdebladet	2 605		0		0
Sykkylvsbladet	2 475		0		0
Sulaposten	2 177		0		0
Fjordabladet	2 015	25,4	512		0
Synste Møre	1 970		0		0
Nordvest-Nytt	1 880		0		0
Sunnmøringen	1 880	100,0	1 880		0
Vestnesavisa	1 785		0		0
Øy-Blikk	1 614		0		0
Storfjordnytt	1 400		0		0
Totalt opplag	134 351		72 156		17 603
		Markedsandel	53,71	Markedsandel	13,10

På Nordvestlandet er Orkla størst med sine 53,71 prosent. Orkla kan kjøpe aviser med et opplag opp til ca. 8 500 før sekstiprosentsgrensen passerer. Orkla kan for eksempel ikke kjøpe Tidens Krav som er den tredje største avisen i regionen, og den største som ikke er eid av Orkla selv.

Vestlandet

Regionen Vestlandet består av Hordaland, uten sørlige deler av Sunnhordland, samt Sogn og Fjordane, uten store deler av Nordfjord.

I Nordfjord trekkes regionsgrensen hvor Bergens Tidende-dominerte kommuner møter kommuner dominert av Sunnmørsposten.

Gloppen er den eneste nordfjordkommunen hvor Bergens Tidende har høyest oppslutning, og tilfaller dermed regionen Vestlandet. I sør tilfaller hordalandskommunene Bømlo, Sveio, Etne regionen Sørvestlandet siden rogalandsavisen Haugesunds Avis her er klart størst. I øst sirkles Vestlandsregionen inn av fylkesgrensene.

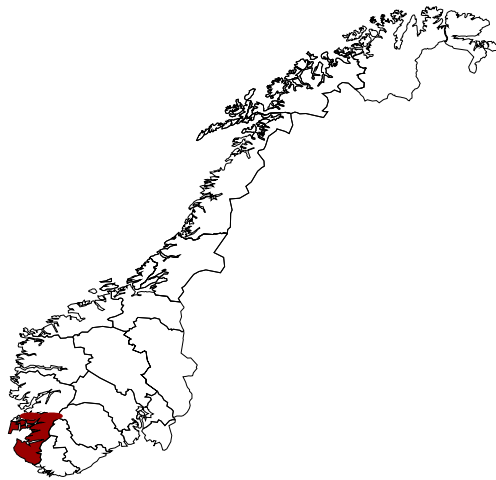
Innbyggertallet er på 506 300 i regionen.

Vestlandet	Bergens Tidende		A-pressen		Orkla		Schibsted		
	Opplag i området	%	opplag	%	opplag	%	opplag	%	
Bergens Tidende	87 835	100,0	87 835		0	28,5	25 033	24,4	21 432
Bergens Byavis	33 333		0		0		0		0
Bergensavisen	30 040		0	100,0	30 040		0		0
Firda	12 333		0	100,0	12 333		0		0
Sogn Avis	9 217		0	10,5	968		0		0
Hordaland	8 093		0		0		0		0
Haugesunds Avis	7 743		0		0	100,0	7 743		0
Sunnhordland	7 636		0		0		0		0
Vestnytt	5 589		0		0		0		0
Nordhordland	5 164		0		0		0		0
Strilen	5 162		0		0		0		0
Askøyværingen	5 095	100,0	5 095		0	28,5	1 452	24,4	1 243
Os og Fusaposten	5 000		0		0		0		0
Hardanger Folkeblad	4 901		0	100,0	4 901		0		0
Hordaland Folkeblad	4 901		0		0		0		0
Firdaposten	4 868		0	100,0	4 868		0		0
Fanaposten	4 500	100,0	4 500		0	28,5	1 283	24,4	1 098
Kvinnheringen	3 989		0	100,0	3 989		0		0
Bygdanytt	3 825		0		0		0		0
Grenda	2 598		0		0	30,0	779		0
Åsane Tidende	2 331		0		0		0		0
Vaksdalposten	2 168		0		0		0		0
Tysnes	2 139		0		0		0		0
Marsteinen	2 096		0		0		0		0
Firda Tidend	1 965		0		0		0		0
Sydvesten	1 926		0		0		0		0
Ytre Sogn Avis	1 563		0		0		0		0
Samningen	1 244		0		0		0		0
Ostringen	1 227		0		0		0		0
Totalt opplag	268 481		97 430		57 099		36 290		23 773
		Markedsandel	36,29	Markedsandel	21,27	Markedsandel	13,52	Markedsandel	8,85

På Vestlandet er Bergens Tidende størst med sin andel på 36,29 prosent. Bergens Tidende kan kjøpe aviser med et opplag opp til ca. 63 500 før sekstiprosentsgrensen passerer. Dette betyr at både Bergens Tidende og Bergens Tidendes eiere, Orkla og Schibsted, kan kjøpe BergensAvisen.

Sørvestlandet

Sørvestlandet dannes av Rogaland samt sørlige deler av Sunnhordland.

Hordalandkommunene Bømlo, Sveio og Etne tilfaller regionen Sørvestlandet.

Rogalandsavisen Haugesunds Avis er klart størst i disse kommunene, og har også på flere måter orientering mot Rogaland. Bergens Tidende har først alminnelig utbredelse nord for disse kommunene.

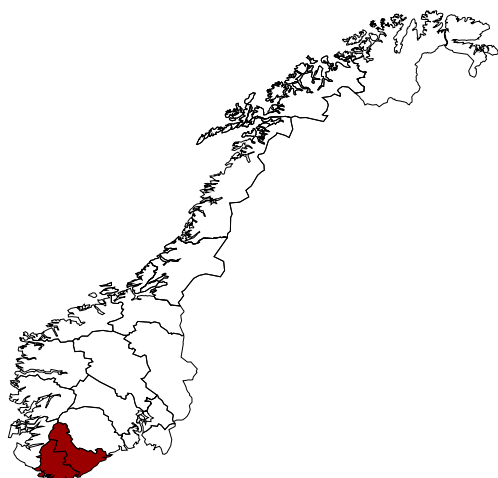
Regionen har 404 513 innbyggere.

	Sørvestlandet		Stavanger Aftenblad		A-pressen		Orkla		Schibsted		Jæren Avis AS	
	Opplag i området	%	opplag	%	opplag	%	opplag	%	opplag	%	opplag	
Stavanger Aftenblad	68 799	100,0	68 799		0		1,6	1 087	32,0	22 016		0
Haugesunds Avis	26 797		0		0		100,0	26 797		0		0
Rogalands Avis	14 636		0	100,0	14 636		0	0		0		0
Jærbladet	11 690		0		0		0	0		0	100,0	11 690
Dalane Tidende	7 491		0		0		0	0		0		0
Karmøybladet	3 900		0		0		0	0		0		0
Sandnesposten	3 853		0		0		0	0		0	100,0	3 853
Bømlo-Nytt	3 795		0		0		0	0		0		0
Stråndbuen	3 690		0		0		0	0		0	100,0	3 690
Solabladet	3 497		0		0		0	0		0	100,0	3 497
Grannar	3 495		0		0		0	0		0		0
Gjesdalbuen	2 873		0		0		0	0		0	100,0	2 873
Bygdebladet Randaberg og Rennesøy	2 649		0		0		0	0		0	100,0	2 649
Ryfylke	2 501		0		0		0	0		0		0
Suldalsposten	2 020		0		0		0	0		0		0
Bygdaposten	1 835		0		0		0	0		0		0
Tysvær Bygdeblad	1 623		0		0		0	0		0		0
Vestavind Bygdeblad for SV	1 229		0		0		15,0	184		0		0
Øyposten	1 162		0		0		0	0		0		0
Totalt opplag	167 535		68 799		14 636		28 068		22 016		28 252	
		Markedsandel	41,07	Markedsandel	8,74	Markedsandel	16,75	Markedsandel	13,14	Markedsandel	16,86	

På Sørvestlandet er de store aktørene Stavanger Aftenblad AS, Jæren Avis AS og Haugesunds Avis AS. Stavanger Aftenblad kan kjøpe aviser med et opplag opp til ca. 35 500 før sekstiprosentsgrensen passerer. Dette betyr at avisen trolig vil kunne kjøpe sin største konkurrent i regionen, nemlig Jæren Avis AS som i dag kontrollerer seks aviser i regionen. De tre store har i dag moderate markedsandeler. Hver av de tre store kan kjøpe hele Stavanger Aftenblad AS. Orkla vil imidlertid ikke kunne kjøpe opp hele Stavanger Aftenblad og samtidig ha kontroll i Jæren Avis AS.

Sørlandet

Regionen Sørlandet dannes av fylkene Aust- og Vest-Agder.

I Vest-Agder dominerer Fædrelandsvennen, i Aust-Agder dominerer Agderposten. Eneste unntaket er Sirdal hvor Stavanger Aftenblad er størst av regionsavisene. Siden lokalavisen Agder (utgiversted i Flekkefjord) er enda større, finner vi det likevel mest naturlig at Sirdal tilfaller regionen Sørlandet.

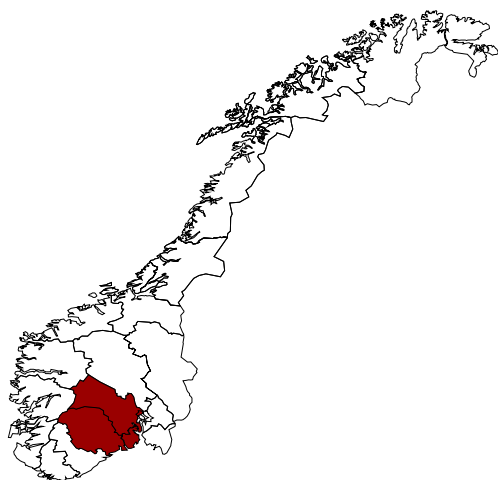
Innbyggertallet i regionen er på 262 414.

	Sørlandet		Fædrelandsvennen		Agderposten		A-pressen		Schibsted	
	Opplag i området	%	opplag	%	opplag	%	opplag	%	opplag	
Fædrelandsvennen	44 168	100,0	44 168						25,0	11 042
Agderposten	23 693		0	100,0	23 693		0			0
Lindesnes	6 183	49,6	3 067		0		0			0
Agder	6 148		0		0		0			0
Farsunds Avis	5 503		0		0		0			0
Grimstad										
Adressetidende	5 498		0	100,0	5 498		0			0
Aust Agder Blad	3 140		0		0	100,0	3 140			0
Lillesand-Posten	3 098		0	100,0	3 098		0			0
Vennesla Tidende	2 732		0		0		0			0
Setesdølen	2 715		0		0		0			0
Tvedestrandsposten	2 610		0		0	100,0	2 610			0
Søgne og Sogndalen										
Budstikke	1 811	50,0	906		0		0			0
Høvågsavisa	1 087		0		0		0			0
Birkenesavisa	1 076		0		0		0			0
Totalt opplag	109 462		48 140		32 289		5 750		11 042	
		Markedsandel	43,98	Markedsandel	29,50	Markedsandel	5,25	Markedsandel	10,09	

På Sørlandet er Fædrelandsvennen størst med sin andel på 43,98 prosent. Fædrelandsvennen kan kjøpe aviser med et opplag opp til ca. 17 500 før sekstiprosentsgrensen passerer, og kan dermed ikke kjøpe Agderposten, den andre stor aktøren i regionen.

Vestviken

Regionen Vestviken dannes av fylkene Telemark, Vestfold og Buskerud.

I Telemark danner kommuner dominert av avisene Varden og Telemark Arbeiderblad et klart skille mot Agder-kommunene dominert av Fædrelandsvennen og Agderposten.

Nord i Buskerud danner fylkegrensen mot Oppland et like klart skille. Fra Hallingdølen på Buskerud-siden til Oppland Arbeiderblad på Oppland-siden.

Skillet er imidlertid ikke like klart når man nærmer seg Hadeland og kommunene Jevnaker, Gran og Lunner.

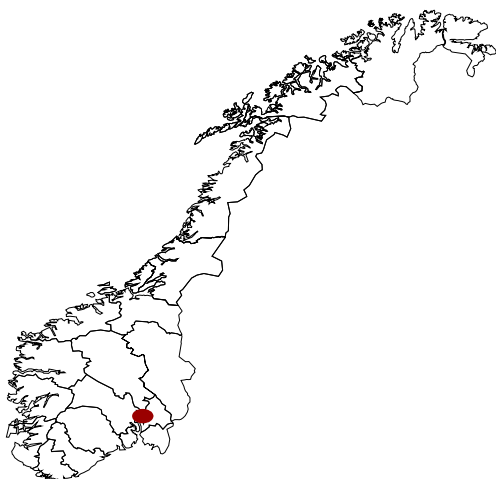
Det finnes argumenter for at Jevnaker isolert sett har større tilhørighet til Ringerike og Buskerud. Dette gjenspeiles også i at Ringerikes Blad er størst i kommunen. Imidlertid er avisene Hadeland og Oppland Arbeiderblad klart størst i de to andre kommunene. Likevel utgjør Hadelandskommunene på mange måter en enhet, og departementet velger derfor å la Hadeland som helhet tilfalle regionen Innlandet (se side 15), noe som også er i tråd med Kommunenes Sentralforbunds forslag til regionalinndeling. Innbyggertallet i regionen er på 625 397.

	Vestvika		Orkla		Drammens Tidende		A-pressen	
	Opplag i området	%	opplag	%	opplag	%	opplag	
Drammens Tidende	44 068	100,0	44 068	100,0	44 068		0	
Tønsberg Blad	32 299	100,0	32 299		0		0	
Varden	29 599	100,0	29 599		0		0	
Telemarkavisa	21 664		0		0	100,0	21 664	
Sandefjord Blad	14 604	100,0	14 604		0		0	
Østlandsposten	13 797		0		0	100,0	13 797	
Ringerikes Blad	10 356		0		0	100,0	10 356	
Laagendalsposten	9 821	100,0	9 821	100,0	9 821		0	
Hallingdølen	7 662		0		0		0	
Bygdeposten	6 006		0		0	100,0	6 006	
Gjengangeren	5 901	100,0	5 901		0		0	
Porsgrunn Dagblad	5 541		0		0	100,0	5 541	
Telen	5 305	100,0	5 305		0		0	
Vest-Telemark Blad	4 405		0		0		0	
Kragerø Blad Vestmar	3 524	100,0	3 524		0		0	
Lierposten	3 147	100,0	3 147	100,0	3 147		0	
Jarlsberg Avis	3 106		0		0	100,0	3 106	
Lokalavisen Øyene	3 056		0		0	100,0	3 056	
EikerAvisa Egeren	2 700	100,0	2 700	100,0	2 700		0	
Røyken og Hurum								
Avis	2 601	100,0	2 601	100,0	2 601		0	
Svelviksposten	2 355	100,0	2 355	100,0	2 355		0	
Rjukan Arbeiderblad	2 225		0		0	100,0	2 225	
Bø Blad	2 020		0		0		0	
Sande Avis	2 013	100,0	2 013	100,0	2 013		0	
Kragerøavisa	1 843		0		0		0	
Eikerbladet	1 680		0		0	100,0	1 680	
Drangedalsposten	1 633		0		0	6,7	109	
Kanalen	1 508	100,0	1 508		0		0	
Totalt opplag	244 439		159 445		66 705		67 540	
		Markedsandel	65,23	Markedsandel	27,29	Markedsandel	27,63	

I dette regionale mediemarkedet har Orkla med sine solide posisjoner allerede passert sekstiprosentgrensen med sin andel på 65,27 prosent. Orklas posisjon i området endres også lite av alternative grensejusteringer.

Stor-Oslo

Denne regionen består av Oslo samt Asker, Bærum, Nesodden og Nittedal. Stor-Oslo har en del særlige kjennetegn som gjør det naturlig å trekke en grense mot de omkringliggende områder. Regionen er allerede den suverent største regionen med 705 463 innbyggere, dersom man skulle utvide regionen til også å omfatte deler av Østviken, ville balansen mellom de ulike medieregionene bli enda skjevere. Grensene for Oslo-regionen er da også satt der hvor man kan se tydelige fall i oppslutningen til Aftenposten, samtidig som lokalaviser som Romerikes Blad, Østlandets Blad har sterkt økende oppslutning. Eksempelvis er det mest naturlig at kommuner som Lørenskog og Oppegård tilhører Østviken.

I Aftenposten en sterk stilling.

S og Varingen kun har betydelig oppslutning i to til tre kommuner og er derfor ikke med på å definere regionene. Dette er i tråd med hovedprinsippene som er presentert innledningsvis.

Bærum, Nesodden og Nittedal tilhører Akershus fylke, men er tett integrert med hovedstaden.

	Oslo og omegn	Schibsted		A-pressen		Orkla	
	Opplag i området	%	opplag	%	opplag	%	opplag
Aftenposten	136 641	100,0	136 641		0		0
Aften Aften	122 588	100,0	122 588		0		0
Avis 1	58 333	100,0	58 333		0		0
Budstikka	30 728	10,1	3 104		0	31,5	9 679
Dagsavisen	22 323		0		0		0
Akers Avis/Groruddalen	15 999		0		0		0
Nordstrands Blad	7 939		0		0	100,0	7 939
Varingen	5 502		0		0		0
Akershus Amstidende	3 965		0	100,0	3 965		0
Ullern Avis Akersposten	3 885		0		0	100,0	3 885
Totalt opplag	407 903		320 666		3 965		21 503
		Markedsandel	78,61	Markedsandel	0,97	Markedsandel	5,27

Schibsted får gjennom sitt eierskap i Aftenposten⁴, Aften Aften og Avis 1 en sterk posisjon i hovedstadsområdet med sin andel på nesten 80 prosent. A-pressen og Orkla har bare marginale posisjoner i dette området.

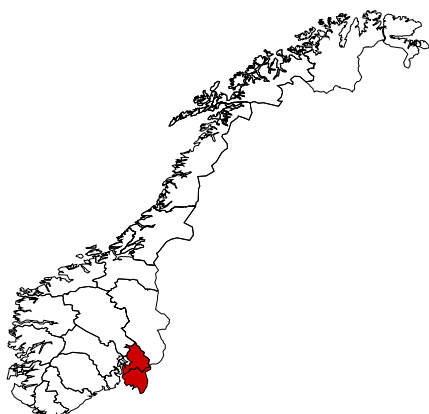
Når det gjelder Aftenposten følges hovedprinsippet om at ingen avis skal regnes med til mer enn en region, selv om Aftenposten også har dekning utover Stor-Oslo regionen, både mot Østviken og Vestviken. Det er relevant å legge vekt på at Aftenpostens redaksjonelle dekning

⁴ For Aftenposten er det i tabellen tatt utgangspunkt i et gjennomsnitt av opplaget på hverdager, lørdager og søndager.

har tyngdepunkt i selve Oslo-området, noe som fører til at Aftenposten i randsonen mot Vestviken og Østviken mest naturlig må regnes som en overregional avis.

Østviken

Regionen Østviken dannes av Østfold fylke samt Follo og Romerike i Akershus.

n
en mellom Hedmark
og Akershus.

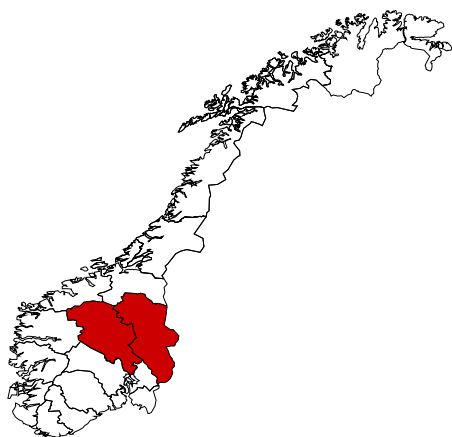
Innbyggertallet i regionen er på 550 343.

	Østvika		A-pressen		Orkla	
	Opplag i området	%	opplag	%	opplag	
Romerikes Blad	37 594	100,0	37 594		0	
Fredriksstad Blad	25 119		0	100,0	25 119	
Østlandets Blad	16 643		0	100,0	16 643	
Moss Avis	15 882		0	100,0	15 882	
Sarpsborg Arbeiderblad	15 702	100,0	15 702		0	
Smaalenenes Avis	13 280	100,0	13 280		0	
Demokraten	11 209	100,0	11 209		0	
Halden Arbeiderblad	9 198	41,5	3 817		0	
Eidsvold Blad/Ullensaker Blad	8 265		0		0	
Akershus Amstidende	8 251	100,0	8 251		0	
Moss Dagblad	7 111	100,0	7 111		0	
Sarpsborg Avisa	7 000			100,0	7 000	
Indre Akershus Blad	6 206	100,0	6 206		0	
Raumnes	4 707		0		0	
Halden Dagblad	4 667	100,0	4 667		0	
Indre Østfold Avis	6 667			100,0	6 667	
Enebakk Avis	2 274	100,0	2 274		0	
Rakkestad Avis	2 218	100,0	2 218		0	
Rakkestad Bygdeblad	1 297		0		0	
Totalt opplag	203 290		112 329		71 311	
		Markedsandel	55,26	Markedsandel	35,08	

I Østviken er A-pressen klart størst med sin andel på 55,26 prosent. Konsernet kan kjøpe aviser med et opplag opp til ca. 10 000 før sekstiprosentsgrensen passeres. Orkla kan kjøpe seg opp med et opplag tilsvarende ca. 51 000.

Innlandet

Regionen Innlandet dannes av fylkene Hedmark og Oppland.

Grensen i nord mellom Trøndelag og Innlandet går mellom kommuner der Adresseavisen har høyest opplutning, til kommuner der Østlendingen har høyest opplutning.

Innlandets grense mot regionene Nordvestlandet og Vestlandet går mellom kommuner der Romsdals Budstikke, Tidens Krav, Sunnmørsposten og Bergens Tidende har høyest opplutning og kommuner der Gudbrandsdølen Dagingen og Oppland Arbeiderblad dominerer.

Disse grensene samsvarer med fylkesgrensene.

Kommunene Gran, Jevnaker og Lunner tilfaller Innlandet siden Oppland Arbeiderblad og avisen Hadeland er dominerende i Gran og Lunner og har rimelig god dekning Jevnaker (særlig i den østre del av kommunen). Alle disse kommunene tilhører dessuten Oppland fylke.

Regionen har 371 863 innbyggere.

	Innlandet		A-pressen		Orkla		Gudbrandsdølen AS	
	Opplag i området	%	opplag	%	opplag	%	opplag	
Hamar Arbeiderblad	27 459	21,5	5 904		0		0	
Oppland Arbeiderblad	25 519	100,0	25 519		0		0	
Gudbrandsdølen Dagingen	24 166		0		0	100,0	24 166	
Østlendingen	18 087		0	100,0	18 087			
Glåmdalen	17 242	100,0	17 242		0			
Ringsaker Blad	7 084		0	100,0	7 084		0	
Hadeland	6 706	100,0	6 706		0		0	
Valdres	6 541		0		0		0	
Hamar Dagblad	4 492		0	100,0	4 492		0	
Totens Blad	3 720		0		0		0	
Fjuken	3 495		0	26,2	916		0	
Arbeidets Rett	3 322	100,0	3 322		0		0	
Dølen	2 940		0		0		0	
Vigga Lokalavis	1 821		0		0		0	
Østerdølen	1 232		0		0		0	
Totalt opplag	150 773		58 693		30 578,69		24 166,00	
		Markedsandel	38,93	Markedsandel	20,28	Markedsandel	16,03	

A-pressen kan fortsette å kjøpe lokalaviser med et opplag tilsvarende ca. 32 000 i regionen. For eksempel kan A-pressen kjøpe resten av aksjene i Hamar Arbeiderblad samt hele Gudbrandsdølen Dagingen uten å bryte sekstiprosentgrensen. Orkla kan fortsette å kjøpe opp aviser med et opplag tilsvarende ca. 58 000 i regionen.